

Šiukšlės!

Šiukšlės yra įvairių formų ir atsiranda iš įvairių šaltinių. Žodžio 'šiukšlės' apibūdinimas prasideda nuo vieno kito popieriaus lapelio ar nuorūkų ir baigiasi kuo nors dideliu ar mažu, - tai kas yra arba tampa nepatraukliu. Sauskelnės išmestos paplūdimyje, cigarečių nuorūkos, kramtomoji guma, saldainių popierėliai, atliekos, išmestos prie surinkimo punktų – atpažįstate?

Taipogi, greito maisto įpakavimai, mėtomi iš pravažiuojančių automobilių net nesusimąstant, kur jie nukris. O kur dar krūvos televizorių, šaldytuvų ir skalbimo mašinų, užstojančių horizontą bei šiukšlių maišai, teršiantys pačias gražiausias mūsų apskrities vietas.

Mes palaiminti gražiausia apskritimi su pačiais nuostabiais vaizdais, kokius tik įmanoma rasti. Bet šios apskrities problema yra šiukšlės. Šiukšlės nedingsta. Jos yra nepatraukli ir gali būti pavojinga gyvūnams bei žmonėms. Jos taip pat veikia mūsų turizmo verslą ir mažina darbo vietų sukūrimą.

Mūsų apskrities miestai ir kaimeliai kenčia dėl savanaudžių žmonių, kurie neturi pagarbos savo aplinkai, gamtai ar kitiems žmonėms. Šios nuotraukos byloja apie siaubingą žalą, kurią Mayo apskričiai daro šiukšlės. Gaila, bet turime tiek daug pavyzdžių, kur Mayo apskrities regionai yra paversti į pavojingus ir bjaurius šiukšlynus. Visi daiktai rasti šiuose nelegaliuose šiukšlynuose galėjo būti išmesti saugiai ir tinkamai.

Įstatymas!

1997 m. Šiukšlių Taršos Aktas išleido griežtesnius reikalavimus švaros palaikymui, efektyvesniai kovai su teršimu vykdyti. Įstatymo vykdymą užtikrina 2001 m. Aplinkosaugos Įstatymas bei 2003 m. Atliekų Valdymo Akto priedas. Toliau pateikiamos Šiukšlių Taršos Akto laikymosi gairės.

Baudos:

Dažnai girdime 'tai mano šiukšlės ir aš darysiu su jomis ką noriu'. Bet mesti šiukšles per automobilio langą yra tas pats, kas išmesti pinigus. Palikę ar numetę šiukšlę viešoje vietoje pažeidžiate įstatymą. Nuo 2007 m. rugsėjo mėn., bauda už šiukšlės numetimą yra 150 eurų. Nesumokėjus baudos, gresia kvietimas į teismą.

Viešos vietos:

Jei jums priklauso visuomenei prieinama vieta ar esate atsakingas už ją, jūs privalote palaikyti joje švarą, nepriklausomai kaip šiukšlės ten pateko. Šis įstatymas taikomas visoms viešoms vietoms, įskaitant prekybos centrus, mokyklų patalpas, parkus, autobusų ar traukinių sustojimus.

Privačios valdos:

Privačių valdų, kurios matomos viešai, savininkas ar nuomininkas privalo jas prižiūrėti. Taigi, bet kuri jūsų valdos dalis, kuri matoma publikai, privalo būti prižiūrima.

Šiukšlių sankaupos:

Jei dėl kažkokios priežasties valdoje susikaupė šiukšlės ir jos matomos viešai, vietinė valdžia turi teisę parašyti įspėjimą, reikalaujantį šiukšles kaip galima greičiau panaikinti. Toks įspėjimas gali pereiti ir į rimtesnius veiksmus, kad daugiau tai nesikartotų. Jei valdos savininkas ar nuomininkas atsisako ar nepadaro kas buvo reikalaujama, vietinė valdžia turi teisę daryti tai, kas priklauso, pati ir iš savininko ar nuomininko reikalauti užmokesčio už išlaidas.

Nelegalus šiukšlinimas:

Šiukšlinimo įstatymai davė daugiau valdžios vietinėms instancijoms kovoti su nelegaliais atliekų išmetimais. Kai vietinė valdžia randa nelegaliai išmestas atliekas ir suranda jų savininką, jis turi atsakyti už savo veiksmus, nors ir nesugautas šiukšles metant. Taip pat valdžia turi teisę reikalauti iš privačių gyventojų ar kompanijų paaiškinimo kaip ir kur jie meta atliekas. Tai ypačingai taikoma privatiems gyventojams ar kompanijoms, kurios neisnaudoja šiukšlių surinkimo patarnavimų ar neveža šiukšlių į sąvartynus ar surinkimo punktus.

Renginiai:

Renginių organizatoriai privalo palaikyti švarą ir tvarką renginių patalpose ir aplink jas prieš, per ir po renginio. Tai taikoma futbolo rungtynėms ir kitiems visuomeniniams bei sportiniams renginiams, į kuriuos susirenka didelės žmonių minios. Jei išlaidos padengiamos, vietinė valdžia gali tuo pasirūpinti.

Maisto kioskai:

Maisto kioskų, kurie parduoda greitą maistą ir gėrimus pardavėjai bei kiti žemės ūkio produktais prekiaujantys žmonės, savo patalpų ribose privalo turėti šiukšlines. Taip pat jie privalo palaikyti švarą 100 metrų spinduliu aplink savo patalpas.

Šunų išmatos:

Šunų savininkai privalo surinkti savo augintinio išmatas iš viešų vietų ir tinkamai jomis atsikratyti. Tai taikoma keliams ir šaligatviams - prekybos centrų riboms - mokyklų valdoms - sporto aikštėms - paplūdimiams - aplinkinių namų kiemams.

Plakatai ir ženklai:

Įstatymas draudžia kabinti plakatus/ženklus ant stulpų ar kitų statinių, kurie yra viešose vietose, nebent turite stulpo ar kito statinio savininko raštišką leidimą prieš kabindami plakatą ar ženklą.

Reklaminės skrajutės:

Klijuoti reklaminės skrajutės ant automobilių langų yra draudžiama ir jeigu norite jas dalinti žmonėms gatvėje, pirmiausiai reikia atsiklausti vietinės valdžios, kuri turi teisę tai uždrausti ir įsitikinti, kad tam nėra prieštaravimų.

Atliekų paruošimas surinkimui:

Gerai apgalvoję kaip tvarkingai paruošti šiukšles surinkimui, mes stipriai sumažinsime šiukšlių kaupimąsi. Šiukšlės ir perdirbamos atliekos turėtų būti išneštos surinkimui tik pagal šiukšlių surinkimo kompanijų grafiką. Kuo ilgiau šiukšlės paliktos surinkimui, tuo didesnė galimybė, kad jos patrauks nepageidaujamą šunų, kačių ir paukščių dėmesį.

Atliekų metimas į gatvės šiukšlines yra draudžiamas.

Kaip galite padėti?

Praneškite pažeidimus:

Nors teršimas ir toliau yra didžiulė problema mūsų miestuose ir kaimeliuose, daugelis mūsų apskrities gyventojų netoleruoja kitų žmonių požiūrio į šiukšlinimą. Gyventojų skundai dėl šiukšlinimo ir nelegalaus atliekų metimo Mayo Apskritis Tarybos sąrašuose didėja su kiekviena diena.

Praneškite apie šiukšlinimą ir nelegalų atliekų išmetimą Mayo Apskritis Tarybos Švaros Inspektoriams.

Palikite žinutę Švaros Linijoje 1800 400 256 arba skambinkite į Aplinkos Apsaugos Skyrių 094 9024444.

Dalyvaukite vienoje iš daugelio Mayo apskrities akcijų kovai prieš nešvarą:

- An Taisce Nacionaline Talka
- Švaresnės Bendruomenės Apdovanojimai
- Švaros Lyga
- Žaliosios Mokyklos

Dėl daugiau informacijos apie šias akcijas skambinkite, Mayo Apskritis Tarybos (Aras an Chontae, Castlebar) Aplinkos Apsaugos Skyriui tel.: 094 90 24444

Nepamirškite, kad šiukšlės nedingsta. Niekada nešiukšlinkite ir netoleruokite tų, kurie tai daro.

Sąvartynai ir Surinkimo Centrai:

Derrinmera Sąvartynas, Newport:
Darbo valandos: Pirmadieniais – Penktadieniais: 8.00-17.00

Rathroeen Sąvartynas, Ballina:
Darbo valandos: Pirmadieniais – Penktadieniais: 9.00-17.00

Derrinmera Perdirbimo Centras:
Darbo valandos: Pirmadieniais – Šeštadieniais: 8.00-17.00

Rathroeen Perdirbimo Centras:
Darbo valandos: Pirmadieniais – Penktadieniais: 9.00-17.00
Šeštadieniais: 9.00-15.00

*Prašome įsidėmėti, kad perdirbimo centrai bei sąvartynai nebepriima atliekų 20 minučių iki uždarymo.

Spausdinta ant perdirbto popieriaus

Mayo Apskritis Taryba

Šiukšlės ir įstatymas

Nesunku pakeisti

Žinokite savo pareigas kovoje prieš šiukšles